

Osavuositarkastus 2/2023 - Yhteenveto

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet jakaantuvat vuositason ja jatkuvan seurannan tavoitteisiin. Sote-palveluissa, Tyks/sairaalapalveluissa ja pelastuspalveluissa toimintaa seurataan jatkuvan seurannan mittareilla, jotka raportoidaan osavuositarkastuksissa, kun taas ikääntyneiden palveluissa toiminnalliset tavoitteet on asetettu vuositasolle.

Sote-palveluiden osalta avoterveydenhuollon käynneistä toteutui tarkastelujaksolla 46% eli 379 500 käyntiä. Vastaavasti lasten neuvolan käyntien toteuma oli 52 600 eli 46% vuositavoitteesta. Tyks/Sairaala-palveluiden hoitajaksotavoitteista toteutui 51%, hoitopäivien toteuman ollessa hivenen korkeammalla tasolla (55%). Keskimääräinen hoitoaika oli 6,65 pv kun talousarvion olettamaksi muodostuu 6,21 pv. Avohoidon suoritteiden toteuma oli hivenen vuodeosastohoidon tavoitteita alhaisemmalla tasolla (49,4%).

Pelastuspalveluissa toimintavalmiusaika toteutui suunniteltua paremmin. Palotarkastusmäärien osalta tavoitteen toteuma tarkastelujaksolla on hivenen jäljessä vaadittavaa kertymätahtia.

Käyttötalouden ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Ensimmäisen puolen vuoden toteumatiedot ovat huomattavan paljon kattavammat kuin ensimmäisessä osavuositarkastuksessa. Alkuvuoden kustannusten käsittelyssä ja kohdentamisessa on kuitenkin poikkeamia, joita tulee oikaista loppuvuoden aikana.

Hyvinvointialueen ulkoisten toimintatuottojen toteuma 158,9M€ (44,1 %) on edelleen alhainen vuosiarvioon nähden. Myyntituottojen osalta erikoissairaanhoidon korvaukset muilta hyvinvointialueilta 33,1 M€ muodostavat 60 % kokonaisuuden toteumasta. Maksutuottojen muodostumisessa on edelleen havaittavissa viivettä suhteessa talousarvion oletamaan.

Toimintakulujen toteumaksi muodostui 1 183,1M€ ja talousarvion toteumaksi 50,6%. Henkilöstökulujen toteuma 662,2M€ on 56% toimintakulujen toteumasta. Palvelujen ostojen toteuma 361,2 M€ muodostaa ylitysuhan talousarvion suhteen.

Toimintakatteen toteuma talousarvion tavoitteesta oli raportointikaudella 53%. Hyvinvointialueen tuloslaskelma osoittaa 61,2 M€ alijäämää tammi-kesäkuulta, kun vuositason talousarviossa alijäämä on asetettu 56,2 M€.

Jatkuvan seurannan toiminnalliset tavoitteet

Sote-palvelut	Toteuma	Tavoite 2023	Toteuma-%
Avoterveydenhuollon käynnit	379 530	820 000	46,3 %
Käynnit, lasten neuvola	52 606	115 000	45,7 %

Tyks/Sairaalapalvelut	Toteuma	Tavoite 2023	Toteuma-%
Hoitajaksot, oma tuotanto	37 190	73 066	50,9 %
Hoitopäivät, oma tuotanto	247 227	453 529	54,5 %
Avohoito, oma tuotanto	617 913	1 252 016	49,4 %

Pelastuspalvelut	Toteuma	Tavoite 2023	Toteuma-%
Toimintavalmiusaika-%	87 %	80 %	108,8 %
Palotarkastusmäärät	844	2500	33,8 %

Ulk. toimintatuotot, M€

158,92

Toteuma: 44,1% vs. TA2023

Ulk. toimintakulut, M€

1 183,09

Toteuma: 50,6% vs. TA2023

Toimintakate, M€

-1 024,17

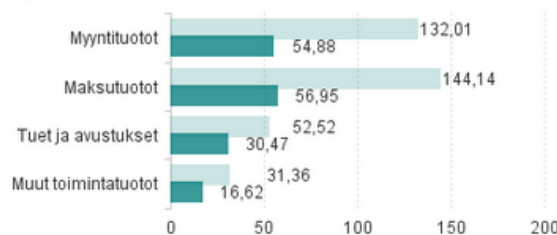
TA2023: -1 976,14

Yli- / alijäämä, M€

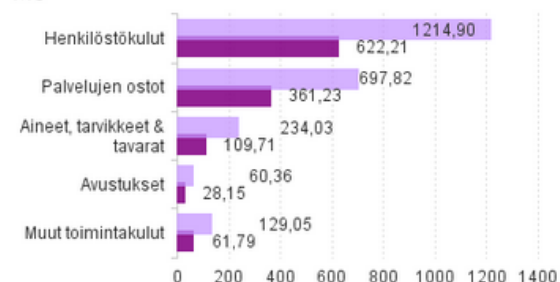
-61,24

TA23: -56,23

Ulkoisten toimintatuottojen toteuma vs. talousarvio 2023, M€

Ulkoisten toimintakulujen toteuma vs. talousarvio 2023, M€

Toiminnan kehitys

Sote-palvelujen tulosalueen toiminnan ensimmäistä puolta vuotta on hallinnut asiakkaiden ja potilaiden saaman palvelun varmistaminen ja samalla on etsitty, rekrytoitu ja sijoitettu henkilöstöä uuden organisaatorakenteen mukaisesti. Toiminnan haltuun ottamisen ja sen johdonmukaisen kehittämisen lisäksi samalla on luotu johtamismallia, jotta saadaan selkeytettyä tehtäviä ja vastuita organisaation sisällä sekä varmistettua tiedon kulku keskeisten toimijoiden kesken suuressa uudessa organisaatiossa. Toimintatapojen ja palveluiden yhtenäistämistä ja kehittämistä tehdään koko ajan asiakkaiden tarpeet ja eri palvelujen erilainen lähtö- ja nykytilanne huomioiden.

Sote-palvelujen oma palvelutuotanto itsessään on ylläpidetty muutoksen mittaluokka huomioiden hyvin, mutta tietyissä palveluissa erityisesti henkilöstöpula ja rekrytointivaikeudet ovat haastaneet palvelujen saatavuutta sekä koetelleet töissä olevan henkilöstön jaksamista. Henkilöstövajaus on huomattava lastensuojelun sosiaalityöntekijöissä, jota taklaamaan varten on valmisteltu aluehallituksen 20.6. hyväksymä erillinen toimenpideohjelma, jonka avulla tilannetta pyritään korjaamaan. Em. lisäksi myös muista eri ammattiryhmistä on pulaa, kuten sote-keskusten lääkäreistä, perhekeskusten psykologeista sekä sairaanhoitajista. Ammattilaisten saatavuudessa ja pysyvyydessä on merkittäviä eroja Varhan sisällä ja eri palveluiden välillä. Henkilöstötilanne ja pula ammattilaisista on näkynyt erityisesti niillä alueilla, joissa on jo ennen hyvinvointialueen aloitusta turvaututtu ostopalveluihin merkittävien rekrytointiongelmien vuoksi. Palvelutarpeeseen vastaaminen on kaikesta huolimatta onnistunut useimmissa palvelussa.

Varhan ensimmäinen vuosipuolisko **TYKS sairaalapalveluiden tulosalueella** oli toiminnallisesti pääsääntöisesti tuotantosuunnitelman mukainen, hoitajaksojen ja –päivien valossa arvioiden jopa hieman tätä edellä. Vuodeosastohoidossa keskimääräiset hoitajaksojen pituudet lyhenivät psykiatrialla, kun taas somatiikan puolella tapahtui kokonaisuutena arvioiden lievää pidentymistä. Tähän vaikutti myös edelleen jatkuva pula jatkohoitopaikoista. Alkuvuodesta saatiin merkittävää korjaantumista jatkohoitoon pääsyssä, mutta yleislääketieteen ja kuntoutuksen osastopalveluiden alueella yhäti kasvava potilasmäärä odottaa jatkohoitoon pääsyä ikääntyneiden palveluihin, vastaavasti myös kantasairaalan osastoilta eteenpäin pääsyä heikentäen. Myös avohoidon osalta päästiin käytännössä tavoitteeseen, erityisesti psykiatrialla kysynnän kasvu heijastui voimakkaasti myös avohoidon kasvuna, joka on sinällään oikea kehityssuunta.

Toiminnan vakiintumista vaikeutti edelleen jatkuva henkilöstöpula, joka näkyi lähes kaikkien tulosryhmien toiminnassa tehtyjen toimenpiteiden määrän jäämisenä suunnitellusta – hoitojonot pitenivät edelleen, huolimatta kliinisen lisätyön edellisvuotta runsaammasta käytöstä. Suunniteltujen toimenpiteiden määrä näkyi toisaalta lääkkeiden kustannusten jäämisenä alle talousarvion. Hoitojonon näkökulmasta tilanne on vaikea lähes kaikilla tulosryhmillä, mutta erityisesti neurokirurgian ja plastiikka- ja yleiskirurgian alueella jonot pidentyivät edelleen. Myös obesiteetikirurgia oli leikkaussalihenkilöstön puutteen vuoksi edelleen hyvin vähäistä. Joitakin potilaita ohjattiin hoitoon muille hyvinvointialueille. Hoitotakuun toteutumisen kannalta tilanne on hyvin haastava ja hoitotakuun määräajat ylittyvät monilla muillakin alueilla edellä lueteltujen lisäksi. Myynti muille hyvinvointialueille oli käytännössä ennustetulla tasolla.

Kesäajan supistukset olivat henkilöstöpulasta ja sijaisten saatiin liittyvistä vaikeuksista johtuen tavanomaista laajemmat. Kesästä odotettiin hyvin vaikeaa edellisvuosien tapaan, mutta suuremmilta ongelmilta pääsääntöisesti vältyttiin, vaikkakin vaihtelua eri tulosryhmien välillä olikin. Erityisesti Tyks Orton kesä oli haastava osastojen ylikuormituksen ja jatkohoitoon pääsyn ongelmien vuoksi.

Oman henkilökunnan venyminen toisaalta mahdollisti toimenpidemäärien ja toiminnan säilymisen keskimäärin lähes edellisten vuosien tasolla, mutta näkyi myös runsaana hälytysrahojen ja ylitöiden määränä. Riskinä on paitsi kohonneet kustannukset myös oman henkilökunnan kuormittuminen, joka johtaa puolestaan lisääntyneisiin poissaoloihin ja hälytysrahakäytön kasvuun. Rekrytointivaikeudet ovat suurimmat kolmivuorotyötä edellyttävissä toiminnoissa. Henkilöstöpula, hoitotakuun selvästi jo nyt ylittävät hoitojonot sekä taloudellisten reunaehtojen haasteet ovatkin toimintavuoden loppupuoliskon kannalta suurimmat haasteet.

Ikääntyneiden palveluiden palvelutuotanto on jatkunut tauotta ja palvelutuotanto on pystytty toteuttamaan pääsääntöisesti suunnitellusti. Kesäkuukausina toimintaa jouduttiin osin supistamaan henkilöstövajeen vuoksi kuntouttavissa päivätoiminnassa, tilapäishoidossa ja pitkäaikaisessa palveluasumisessa. Keskitettyjä palveluita on kehitetty muun muassa asiakasohjauksessa, resurssipoolissa, asiantuntijapalveluissa sekä gerontologisessa sosiaalityössä. Yhteydenottoja keskitettyyn asiakasohjaukseen on ollut keskimäärin 1525 kappaletta kuukaudessa. Palveluita on annettu alueilla asiakkaan kotikunnasta riippumatta. Toimintatapojen ja palveluiden yhtenäistämistä on tehty suunnitelmallisesti asiakkaiden tarpeet ja alueellisuus huomioiden.

Toiminnan suurimmat haasteet ovat liittyneet henkilöstön saatavuuteen sekä niin tulosalueen sisäisiin että tulosalueiden välisiin työnjakoihin. Osa henkilöstöstä tekee edelleen sekä vanhoja että uusia työtehtäviä eikä keskinäinen työnjako ole vielä täysin selkeytynyt.

Ikääntyneiden palveluiden toiminnalliset tavoitteet ovat peittävyystavoitteita, jotka arvioidaan kerran vuodessa. Odotusajat palveluihin arvioidaan vähintään puolivuositain. Odotusaika ympärivuorokautiseen asumispalveluun on keskimäärin 45 vuorokautta hakemuksen vireille tulosta.

Pelastuspalveluiden toiminnallisten tavoitteiden kehityskulku toisen osavuosikatsauksen osalta on samassa linjassa ensimmäisen osavuosikatsauksen kanssa. Toimintavalmiusaikojen kehittämisessä on positiivinen trendi, kun taas valvontatoiminnan osalta tulokset jäivät tavoitteista.

Pelastustoimen tehtävänä on onnettomuuksien uhatessa tai jo tapahduttua tuottaa kiireellistä apua mahdollisimman nopeasti, jotta onnettomuuden vaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen alueen pelastustoiminnan suorituskyky on suunniteltu siten että riskiruuissa tapahtuneet onnettomuudet kyettäisiin tavoittamaan riskiruuille asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen puitteissa vähintään 80 %:ssa kiireellisistä pelastustehtävistä. Pelastuslaitos on saavuttanut tämän tavoitteen I-riskiluokkaa lukuun ottamatta kaikissa luokissa. I-riskiluokassakin ensimmäisenä kohteessa olleet yksiköt ovat tavoittaneet kohteen 68 %:sti. Tulos on 5 % parempi kuin vuosien 2018-2022 keskiarvoa (63 %).

Huolimatta siitä, että määräaikaisten palotarkastusten määrä on (736 suoritetta) 20-luvun suurin jää toiminnallinen tulos tavoitteesta merkittävästi. Ennusteen mukaan vuoden 2023 kunnianhimoisesta tavoitteesta (2500 suoritteesta) tullaan saavuttamaan vuoden loppuun mennessä ainoasataan n. 60 %. Merkittävimpana syynä toiminnalliseen tulokseen heikkoon tasoon on henkilöstön riittämättömyys.

Järjestämisen palvelut on jatkanut palvelustrategian valmistelua. Valmistelu on viivästynyt suunnitellusta ja uudeksi tavoitteeksi on esitetty, että palvelustrategia tuodaan aluevaltuuston päätettäväksi marraskuussa 2023. Palvelustrategian jälkeen valmistellaan palveluverkkosuunnitelma. Palveluverkkosuunnitelmasta on tarkoitus päättää vuoden 2024 alussa. Päävastuu valmistelussa on strategisen suunnittelun ja seurannan tulosryhmällä sekä järjestämisjohtajalla.

Järjestämisen palvelujen organisaatio on osassa tulosryhmiä rakentunut valmiiksi tai lähes valmiiksi. Organisoitumisesta keskeneräisyyttä ilmenee erityisesti strategisen hankinnan ja sopimushallinnan tulosryhmässä. Strategisen hankinnan ja sopimushallinnan tulosryhmässä on tunnistettu merkittävä henkilöstövajetta syystä, että vuoden 2023 alussa kunnista ja kuntayhtymistä siirtyi vain marginaalisesti hankintaosaajia. Varhalla on muodostunut ja siirtynyt kunnista kilpailutusvelkaa, jonka korjaamisen on arvioitu kestävän n. 2 vuotta.

Konsernipalvelujen tavoitteena 2023 on ollut varmistaa turvallinen siirtymä ja rakentaa selkeitä sisäisiä palveluita tukemaan niin henkilöstöä, esihenkilöitä, johtoa kuin päätöksentekijöitä. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla toimintaa on saatu osin vakiinnutettua, mutta prosessien selkiyttäminen ja roolien vahvistaminen ovat vielä kesken. Toiminnallisesti vuoden alku on ollut erittäin haasteellinen. Toiminnan vakiinnuttaminen kohti hyvää avointa hallintoa on vielä kesken. Pääasiallisena syynä on se, että hyvinvointialueen valmistelu-aika ei riittänyt näin ison konsernin hallinnon valmisteluun ja siten toiminnan vakiinnuttaminen tulee ottamaan vielä aikaa.

Henkilöstölle on vuoden alku ollut erittäin kuormittavaa. Toimintamallien vakiintumattomuus aiheuttaa tyytymättömyyttä niin henkilöstössä, sisäisissä asiakkaissa kuin ulkoisissa asiakkaissa närkästyttä ja

huomattavan työkuorman alla se kuormittaa henkilöstöä, joka pyrkii tekemään työtään ja ratkomaan esiin nousseita ongelmia.

Käyttötalouden talousarvion toteutuminen

Vaikka toteuma-aineistoa on huomattavasti enemmän puolivuotiskatsauksessa kuin ensimmäisessä osavuotiskatsauksessa, aiheuttaa ulkoisten tuottoerien riippuvuus monista lähdejärjestelmistä osin edelleen haasteita. Myös ostolaskujen kohdistumisessa on poikkeamia tulosalueiden välillä, kun käsittelyruuhkia on purettu kootusti. Siten alkuvuoden toteumatietoja on ollut tarkoituksenmukaista täydentää ja korjata siltä osin, kun siihen ollut mahdollisuus ja perusteet.

Toimintatuottojen toteutuminen

Hyvinvointialueen toimintatuottojen talousarviototeuma on 158,9 M€ joka on 44,1 % vuoden 2023 talousarviosta. Noin 21 % toimintatuottojen toteumasta kertyi talousarviossa suunnitellulla tasolla erikoissairaanhoidon myyntituotoista muilta hyvinvointialueilta, toteuman ollessa 51,4% talousarviosta (33,1 M€). Sote-palvelujen ja ikääntyneiden palvelujen myyntituottojen talousarvion toteutumisaste (27%) selittyy osin laskutuksen viiveistä esimerkiksi eri asiakasryhmien asumispalvelujen ateriamaksuissa. Muut palvelujen myynnit, kuten sosiaali- ja terveyspalvelujen myynti alueen ulkopuolelle, huoltopalveluiden sekä muiden palveluiden myynnit olivat 3,9 M€ ja 21,7 % talousarviosta.

Toimintatuotot, M€	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvio 2023	Talousarvion toteuma-%
TOIMINTATUOTOT	158,9	360,0	44,1 %
Myyntituotot	54,9	132,0	41,6 %
Maksutuotot	56,9	144,1	39,5 %
Tuet ja avustukset	30,5	52,5	58,0 %
Muut toimintatuotot	16,6	31,4	53,0 %

Maksutuotoissa monien lähdejärjestelmien vaihteleva valmiusaste ja ongelmat resursseissa toteuttaa asiakaslaskutusta selittää osin alhaista talousarvioon toteuma-astetta (39,5 %). Tilanteen odotetaan parantuvan koko ajan. Tukiin ja avustuksiin sisältyvät raportointiajankohdalla hyvinvointialueen valmisteluun kohdennettujen avustusten käytön perusteella tehdyt 16,7M€ tuloutukset. Hyvinvointialueen muut toimintatuotot toteutuivat talousarvion mukaisesti, asuntojen vuokratulojen muodostaessa 67 % toteumasta (11,2 M€).

Toimintakulujen toteutuminen

Hyvinvointialueen toimintakulujen toteuma tarkastelujaksolla oli 51% (1183,1 M€). Toteutuneista toimintakuluista henkilöstökulujen osuus oli 52,5 % (622,2 M€). Henkilöstön palkkojen ja palkkioiden toteuma oli 51,3 % talousarviosta, Toteuman sisältäen kokonaisuudessaan kesäkuussa maksetut lomarahat 39,8 M€ sekä TE-sopimuksen mukaiset kertakorvaukset 9,9 M€. Vuoden 2023 sopimuskorotuksista ainoastaan 2,2% yleiskorotus 1.6. alkaen sisältyy tarkastelujakson toteumaan.

Palvelujen ostojen toteuman osuus toimintakuluista oli 30,5% tarkastelujaksolla. Palvelujen ostojen toteumat ovat selvästi paremmin näkyvissä ja vaikka palveluntuottajat laskuttavat kustannuksensa jälkikäteen. Toteuma-aste on 51,8% ja antaa selviä viitteitä vuositason suunnitelmassa pysyvyyden haasteista. Asiakaspalvelujen ostojen osuus palvelujen ostojen toteumasta oli 177,2 M€ (47 %), josta Sote-palvelujen osuus (110 M€) toteutui talousarvioon nähden 44%. Vastaavasti ikääntyneiden palvelujen asiakaspalvelujen ostojen osuus (52,9 M€) edustaa 52% talousarviototeumaa muodostaen selvän ylitysuhan.

Toimisto- ja asiantuntijapalvelujen ostojen toteuma (82,2 M€) edustaa 78% talousarviossa suunnitellusta tasosta, muodostaen merkittävimmän tekijän palvelujen ostojen ylitysuhasta. ICT-palvelujen ostot ovat toteumasta 51,3 M€ ja henkilöstöpalvelujen ostot 19,4 M€. ICT –palveluostoissa näkyy osin tukia ja avustuksia vastaavat palvelujen ostot. Muut palvelujen ostojen osiot ovat toteutuneet pitkälti talousarvion olettamalla tavalla.

Toimintakulut, M€	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvio 2023	Talousarvion toteuma-%
TOIMINTAKULUT	1183,1	2336,2	50,6 %
Palkat ja palkkiot	499,4	973,5	51,3 %
Henkilösivukulut	122,8	241,4	50,9 %
Henkilöstökulut yhteensä	622,2	1214,9	51,2 %
Palvelujen ostot	361,2	697,8	51,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	109,7	234,0	46,9 %
Avustukset	28,1	60,4	46,6 %
Muut toimintakulut	61,8	129,1	47,9 %

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen toteuma 109,7 M€ (46,9% talousarviosta) on suunnitellulla tasolla. Kokonaisuuden pääosa muodostuu tutkimus-, kuntoutus- ja apteekkitarvikkeista (46,7 M€) ja hoitotarvikkeista (42,4 M€). Erityisesti apteekkitarvikkeiden ostot (31,3 M€) vaikuttavat kuluerän maltilliseen toteumaan sen ollessa 42% suhteessa talousarvion suunnitelmaan.

Hyvinvointialueen avustusmenoista on toteutunut 46,6 % talousarviosta. Toteumasta (28,1 M€) kotitalouksien osuus on ollut 25,5 M€ ja yhteisöjen 2,6 M€. Muut toimintakulut ovat toteutuneet hivenen talousarvion odotusarvoa alhaisemmalla tasolla 47,9 % (61,8 M€). Toteumasta 96,4 % (59,6 M€) on tilojen, kaluston ja laitteiden vuokrakustannuksia.

Valtion rahoitus on kirjattu voimassa olevan yleisohjeen mukaisesti vuoden 2023 talousarviossa olevan arvion mukaan tasaisesti kuukausille jaksotettuna. Rahoitustuotot muodostuvat talousarviossa huomioimattomien korkotuottojen kautta ja rahoituskulut ovat toistaiseksi suunniteltua tasoa alhaisemmat. Hyvinvointialueen poistot (26,0 M€) ovat 53,9 % talousarviosta ja selvästi ylittämässä 48,2 M€ suuruisen talousarvion. Taustalla kunnilta ja kuntayhtymiltä suunnitelmaa suurempina siirtyneet lopulliset omaisuuserät. Tuloslaskelmaan on tarkastelujaksolle kirjattu 0,8 M€ satunnaisia tuottoja liittyen Kaarea Oy:n kanssa toteutettuun liikkeenluovutukseen. Hyvinvointialueen tammi-kesäkuun tulos on 61,2 M€ alijäämäinen kun talousarviossa koko vuoden 2023 alijäämäksi on suunniteltu 56,2 M€.

Käyttötalouden tilinpäätösennuste vuodelle 2023

Tammi-kesäkuun talouden toteumatietojen perusteella laadittu ensimmäinen tulosennuste sisältää selkeän virhemarginaalin. Ensimmäinen tulosennuste on laadittu vailla historiatietoa ja osin vaillinaisen ja ainoastaan puolen vuoden toteuma-aineiston perusteella. Näissä olosuhteissa parhaan käytettävissä olevan tiedon perusteella laadittu tulosennuste ennakoi selkeää kuluehityksen ylittymistä ja merkittävästi talousarviota suurempaa alijäämää. Kustannuskehityksen ennakoidaan ylittävän 66 M€ talousarvion ja alijäämäksi muodostuvan 122,6 M€ talousarvion ollessa 56,2 M€ euroa alijäämäinen. Toimintatuottojen arvioidaan alittavan talousarvion 3,8 M€ (99 % talousarviosta).

Toimintatuotot ovat tammi-kesäkuun toteuman perusteella jäljessä talousarvion olettamaa etenkin asiakkailta veloittavien maksutuottojen osalta. Ennusteen perustana on tarkisteltu maksutuottoja suoriteperusteisesti kuukausittain, mukailen niiden todellista määräytymishetkeä sekä oikaistu tunnistettuja puutteita lähdejärjestelmittäin ja maksutyypeittäin. Asiakasmaksujen ennuste asettuu 92,4% talousarviototeumaan,

alituksen ollessa 11,0 M€. Arvioitu alitus kohdistuu Sote-palvelujen tulosalueeseen (-9,6 M€) ja Tyks/Sairaalapalvelujen tulosalueeseen (-2,6 M€). Talousarviovalmistelun perustuesssa vuoden 2021 kuntien ja kuntayhtymien valtiolle raportoituihin tietoihin, arvioidut asiakasmaksut sisältävät epävarmuutta sekä pandemian aiheuttamien häiriöiden että 2021 heinäkuussa voimaan tulleen uuden asiakasmaksulain vaikutusten myötä. Myös Varhalle vahvistetut lopulliset asiakasmaksut eroavat jonkin verran kuntien asiakasmaksuista.

Myyntituottojen arvioidaan ennusteessa toteutuvan 99,5 % talousarviosta vaikka tammi-kesäkuun toteuma on alhainen (41,6% talousarviosta). Ennusteessa on huomioitu puuttuvia hyvinvointialueiden välisiä tuottoja ja ateriamaksuja erityisesti Sote-palveluiden ja ikääntyneiden palveluiden osalta. Hyvinvointialueelle maksetut tuet ja avustukset sekä muut toimintatuotot kompensoivat edellä mainittujen tuottoerien poikkeamaa talousarvioon nähden. Tukien ja avustusten osalta ennusteessa (109,7 % talousarviosta) on oletettu, että hyvinvointialueiden valmistelun aikaiset valtion avustukset tullaan käyttämään täysimääräisesti. Tilinpäätöksen 2022 perusteella avustuksia on käytettävissä 8 milj. euroa budjetoitua (26,3 M€) enemmän. Muiden toimintatuottojen ennusteessa esitetty 2,9 M€ ylitys talousarvioon nähden muodostuu vuokratuottojen kertymätahdin perusteella.

Toimintakulujen osalta henkilöstökulut ennustetaan toteutuvan 28,3 M€ ylitykseen talousarvioon nähden (102,8 %). Ennuste on laadittu sisältämään 1.6 voimaan tulleet sopimuskorotukset, joiden korotusvaikutus kesä-joulukuun ajalle on 5,6%. Kertaluoteiset erät kuten lomarahat ja henkilöstön kertakorvaus sisältyvät kesäkuun toteuman kautta vuosiennusteeseen. Talousarvioon sisältyvää lomapalkkavelan muutoksen arviota on ennusteessa korotettu vastaamaan sopimuskorotuksia. Tulosalueiden välillä on suurta vaihtelua, henkilöstökulujen ylityksen syntyessä Tyks/sairaalapalveluiden (ennustettu ylitys 21,2 M€) ja Konsernipalveluiden tulosalueelta (ennustettu ylitys 4,4 M€).

Palvelujen ostojen ennustettu ylitys 45,3 M€ (106,5% talousarviosta) muodostavat ennustetusta toimintakulujen ylityksestä 69 %. Tammi-kesäkuun toteutuma-aineiston perusteella voi todeta, ettei palvelujen ostojen kertymätahti tule heikkenemään loppuvuoden aikana ilman erityisiä toimenpiteitä. Toteuman jaksoitumista on alkuvuoden laskujen käsittelyviiveiden seurauksesta täsmennetty ostolaskujen eräpäivien kautta, jotta suoriteperusteista vuositasa on voitu arvioida tarkemmin. Kuluerän kohdistumisessa ja ennusteessa on pyritty oikaisemaan erityisesti konsernipalvelujen tulosalueelle kirjatut yleiset ICT- ja tukipalvelukulut. Tämä ilmenee konsernipalvelujen palvelujen ostojen tammi-kesäkuun toteuman ja ennusteen epäsuhtana. Toimisto- ja asiantuntijapalveluiden osuus kuluryhmän ylityksestä tulee olemaan merkittävä ja vuoden 2023 talousarvion suunnittelun näkökulmasta kuluerä on todettu olevan haastava. Vastaavasti tammi-kesäkuussa jo toteutuneet henkilöstöpalvelujen ostot edustavat kokoluokaltaan koko vuoden 2021 kuntien ja kuntayhtymien raportoimaa, talousarvion pohjana olevaa summaa ja ovat merkittävässä roolissa ennustetussa palvelujen ostojen ennustetussa talousarvioylityksessä.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen ennustetaan alittavan talousarvion 6,6 M€ (97,2% talousarviosta) pääosin apteekkitarvikkeiden suunnitelmaa alhaisemman toteuman perusteella. Avustusten ylitykseksi on ennustettu 3,1 M€ (105,1 % talousarviosta), sen muodostuessa Sote-palvelujen 8,8 M€ ja Pelastuspalvelujen 1,7M€ ylityksestä sekä ikääntyneiden palvelujen ennustetusta 7,3 M€ alituksesta. Pelastuspalvelujen ylityksen kohdalla kyse on sopimuspalokuntien avustuksista, kun talousarviossa menot suunniteltiin osaksi palvelujen ostoja. Muut toimintakulut ovat ennustettu alittavan talousarvion 3,9 M€ (97,0 % talousarviosta) pääosin vuokrien osalta.

Hyvinvointialueen yleiskatteellisen rahoituksen tasoksi on ennusteessa käytetty 2023 talousarviota, johon tehtiin valtionvarainministeriön rahoituslaskelmien perusteella talousarviomuutos aluevaltuustossa (14.6.2023 § 86). Rahoitustuottojen ennustetaan tilinpäätöksen yhteydessä toteutuvan 5,6 M€ edestä samalla kun rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion 0,8 M€. Poistojen ennusteeksi muodostuu toteuman perusteella 51,9 M€ joka ylittää talousarvion 3,7 M€. Talousarvion ylittävien poistojen taustalla on vuodelta 2022 kunnilta ja kuntayhtymiltä siirtyneet ennakkotietoja suuremmat lopulliset siirtotiedot.

Ennusteen perusteella hyvinvointialueen tilikauden alijäämäksi muodostuu 122,6 M€ kun talousarviossa alijäämä on 56,2 M€. Ennusteen korostaa entistä selvemmin ja nopeammin palvelujen uudistamista

valmisteilla olevan palvelustrategian mukaisesti. Tarve palvelujen kokonaisvaltaiseen uudistamiseen kustannuskehityksen hillitsemiseksi on ilmeinen.

Hyvinvointialueen ja sen tulosalueiden ennustetuloslaskelmat talousarviovertailuineen ovat katsauksen tausta-aineisto osiossa.

Talousarvion taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvointialueen keskeiset taloudelliset tavoitteet asetettiin talousarviossa ulkoisten toimintatuottojen ja –kulujen, toimintakatteen sekä ali- / ylijäämän tasolle tulosalueittain. Talousarvion sitovuustasoksi hallitukselle suhteessa valtuustoon määritettiin yli- / alijäämä sekä investointimenot. Järjestämispalvelujen ja konsernipalvelujen osalta sitovuustasoksi määritettiin operatiivisille tulosalueille kohdistuva nettokustannusrasite. Seuraavassa taulukossa on esitetty raportointiajankohdan toteuma sekä tilinpäätösennusteen mukainen tilanne hyvinvointialueitasolla.

Talousarvion taloudelliset tavoitteet, M€		Ennuste 2023	Talousarvio 2023	Ennuste yli (+) / alle (-) talousarvion	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvion toteuma-%
Hyvinvointialue yhteensä	Ulkoiset toimintatuotot	356,2	360,0	-3,8	158,9	44,1 %
	Ulkoiset toimintakulut	2402,3	2336,2	66,1	1183,1	50,6 %
	Toimintakate	-2046,0	-1976,1	-69,9	-1024,2	51,8 %
	Ali-/Ylijäämä	-122,6	-56,2	-66,3	-61,2	
	Investointimenot	81,4	86,3	-5,0	25,5	29,5 %

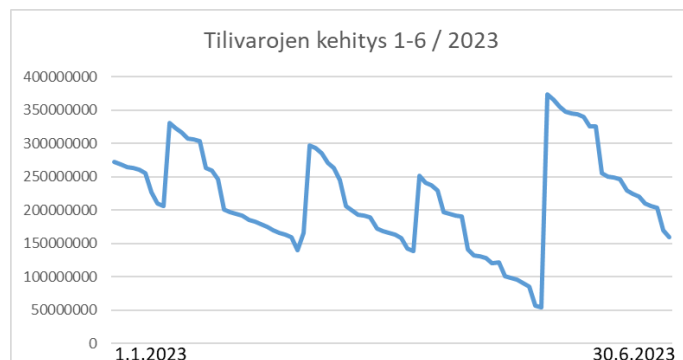
Investointimenot ja rahoitustilanne

Tammi-kesäkuun investointimenot olivat yhteensä 25,5 milj. euroa, mikä on 29,6 % investointimenojen 86,3 milj. euron talousarviosta. Laite- ja kalustohankintojen investointimenot olivat 2,5 milj. euroa, rakentamiseen ja rakennusten peruskorjauksiin käytettiin 22,7 milj. euroa sekä muihin investointeihin 0,3 milj. euroa. Suurin osa rakennusinvestointien toteumasta (17,0 milj. euroa) kohdistuu Psykiatrian uudisrakennus hankkeen vaiheeseen 1. Alla olevassa taulukossa on esitetty investointimenojen toteuma ja 2023 ennuste omaisuuslajeittain ja tulosalueittain.

Investointimenot		1000 €				
Pysyvät vastaavat		TA 2023	Tot. 1-6kk	Tot. %	Enn. 2023	Tot. %
Rakennukset						
Konsernipalvelut						
Merkittävät hankkeet		47535	20031	42,1	43385	91,3
Muut rakennushankkeet		8180	2697	33,0	7925	96,9
Yhteensä		55715	22727	40,8	51310	92,1
Laite- ja kalustohankinnat						
Konsernipalvelut						
Ikääntyneiden palvelut		675	0	0,0	675	100,0
Sotepalvelut		804	31	3,9	804	100,0
Pela		4935	196	4,0	4935	100,0
Tyks sairaalapaalvelut		21002	2143	10,2	21002	100,0
Konsernipalvelut		1411	98	6,9	767	54,4
Järjestämisen palvelut			50		50	
Yhteensä		28827	2518	8,7	28233	97,9
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet						
Konsernipalvelut						
Yhteensä		0	0		0	
Muut investoinnit						
Konsernipalvelut						
		1791	292	16,3	1791	100,0
Yhteensä		1791	292	16,3	1791	100,0
Hyvinvointialue yhteensä		86333	25537	29,6	81334	94,2

Investointien toteuma painottuu yleensä loppuvuodelle ja myös hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen on vaikuttanut joidenkin hankkeiden etenemiseen, jolloin on mahdollista, että osa hankkeista siirtyy seuraavalle vuodelle. Lisäksi varsinkin kone- ja laiteinvestointien toteutuksen haasteena ovat pitkät toimitusajat ja ruuhkat hankinnoissa. Vuoden 2023 investointimenojen arvioidaan toteutuvan 81,3 milj. euron suuruisina talousarvion alittuessa 5,0 milj. eurolla (-5,8 %). Merkittävimmän osan alituksesta arvioidaan tässä vaiheessa syntyvän rakennusten osalta 4,4 milj. euroa (-7,9 %). Seuraavalla neljänneksellä täsmentyvät arviot laite- ja kalustoinvestointien

Hyvinvointialueen maksuvalmius on ollut riittävällä tasolla toisellakin vuosineljänneksellä johtuen valtionrahoituksen alkuvuosipainotteisesta maksuaikataulusta ja investointien hitaahkosta liikkeelle lähdöstä, eikä lyhyt- tai pitkäaikaisten lainojen nostamiseen ole ollut tarvetta. Maksuvalmius lähtee kuitenkin nopeasti heikkenemään käyttötalouden suunnitelmaa suuremman alijäämäkehityksen vuoksi loppuvuoden aikana. Alla olevassa kaaviossa on esitetty maksuvalmiuden kehitys vuoden alkupuoliskon ajalta.

Tammi-kesäkuussa tulo-rahoitus ei riittänyt investointien rahoittamiseen ja rahoitus-alijäämäksi muodostui 60,6 milj. euroa. Kun lainakannan vähenemä oli 60,0 milj. euroa ja muut maksuvalmiuden muutokset 106,4 muodostui kassavarojen muutokseksi -14,1 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa pitkäaikaisen lainojen lisäys on 44,0 milj. euroa ja lyhytaikaisen 92,0 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainojen lyhennykset vuonna 2023

ovat 41,7 milj. euroa, jolloin lainakannan kokonaiskasvuksi arvioitiin 94,4 milj. euroa. Lainanoton tarpeeseen vaikuttaa olennaisesti investointien eteneminen. Varsinkin rakennusinvestoinnit ovat lähteneet toisella vuosineljänneksellä vauhtiin ja tämän hetken arvion mukaan lainanotolle on tarve syksyllä 2023, mutta talousarviossa arvioidun tarpeen ei nähdä ylittyvän vuonna 2023. Hyvinvointialueen pitkäaikaisten lainojen kokonaismäärä kesäkuun lopussa oli 286,3 milj. euroa. Alla olevassa taulukossa on esitetty hyvinvointialueen rahoituslaskelman talousarvion toteuma tammi-kesäkuulta.

Rahoituslaskelma	1000 €	TA 2023	Tot. 30.6.2023	Tot. %
Vuosikate		-8 031	-36 041	448,8
Satunnaiserät		0	822	
Tulorahoituksen korjauserät		0	71	
Toiminnan rahavirta yhteensä		-8 031	-35 148	437,7
Investointimenot		86 333	25 537	29,6
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0	-49	
Pysyvien vastaavien luovutustulot		0	-83	
Investointien rahavirta yhteensä		86 333	25 406	29,4
Toiminta ja investoinnit yhteensä		-94 364	-60 554	64,2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		43 982	0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		92 053	1	0,0
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		-41 672	-59 959	143,9
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		0	375	
Vaihto-omaisuuden muutos		0	-2 276	
Saamisten muutos		0	-48 459	
Korottomien velkojen muutos		0	156 799	
Rahoituksen rahavirta yhteensä		94 364	46 481	49,3
Rahavirrat yhteensä		0	-14 073	

Tausta-aineisto

- Talousarvion taloudellisten tavoitteiden toteutuminen tulosalueittain.
- Hyvinvointialueen ja tulosalueiden talousarvion mukaiset, tilinpäätösennusteen sisältävät tuloslaskelmat.

Talousarvion taloudelliset tavoitteet, M€		Ennuste 2023	Talousarvio 2023	Ennuste yli (+) / alle (-) talousarvion	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvion toteuma-%
Hyvinvointialue yhteensä	Ulkoiset toimintatuotot	356,2	360,0	-3,8	158,9	44,1 %
	Ulkoiset toimintakulut	2402,3	2336,2	66,1	1183,1	50,6 %
	Toimintakate	-2046,0	-1976,1	-69,9	-1024,2	51,8 %
	Ali-/Ylijäämä	-122,6	-56,2	-66,3	-61,2	
	Investointimenot	81,4	86,3	-5,0	25,5	29,5 %
Konsernipalvelut	Ulkoiset toimintatuotot	43,4	36,6	6,8	20,9	57,0 %
	Ulkoiset toimintakulut	304,7	275,4	29,3	177,3	64,4 %
	Toimintakate	14,5	37,1	-22,5	-16,5	-44,4 %
	Ali-/Ylijäämä	-18,2	0,0	-18,2	-31,4	
	Nettokustannusrasitus	294,1	275,8	18,3	175,7	63,7 %
Investointimenot	53,9	58,9	-5,0	23,1	39,2 %	
Järjestämispalvelut	Ulkoiset toimintatuotot	14,0	16,7	-2,7	4,1	24,7 %
	Ulkoiset toimintakulut	27,3	27,2	0,0	12,9	47,4 %
	Toimintakate	-3,0	0,0	-3,0	-3,5	
	Ali-/Ylijäämä	-3,0	0,0	-3,0	-3,5	
	Nettokustannusrasitus	13,6	10,6	3,0	8,9	84,0 %
Investointimenot	0,05	0	0,05	0,05	-	
Sote-palvelut	Ulkoiset toimintatuotot	49,9	54,9	-5,0	21,0	38,2 %
	Ulkoiset toimintakulut	711,7	732,2	-20,5	338,8	46,3 %
	Toimintakate	-776,1	-791,6	15,5	-361,6	45,7 %
	Ali-/Ylijäämä	3,4	-13,5	16,9	28,1	
	Investointimenot	0,8	0,8	0,0	0,03	3,8 %
TYKS/sairaalapalvelut	Ulkoiset toimintatuotot	153,3	156,4	-3,1	71,6	45,8 %
	Ulkoiset toimintakulut	843,9	837,7	6,2	410,5	49,0 %
	Toimintakate	-799,5	-790,2	-9,3	-411,0	52,0 %
	Ali-/Ylijäämä	-54,3	-42,6	-11,7	-38,5	
	Investointimenot	21,0	21,0	0,0	2,1	10,0 %
Ikääntyneiden palvelut	Ulkoiset toimintatuotot	90,9	90,4	0,5	39,8	44,0 %
	Ulkoiset toimintakulut	468,1	420,5	47,5	220,4	52,4 %
	Toimintakate	-441,1	-394,1	-47,0	-210,6	53,4 %
	Ali-/Ylijäämä	-47,5	-1,0	-46,6	-13,9	
	Investointimenot	0,7	0,7	0,0	0,0	-
Pelastuspalvelut	Ulkoiset toimintatuotot	4,7	5,0	-0,3	1,5	30,3 %
	Ulkoiset toimintakulut	43,9	40,7	3,2	21,8	53,5 %
	Toimintakate	-40,9	-37,4	-3,6	-20,8	55,7 %
	Ali-/Ylijäämä	-2,9	0,9	-3,8	-1,8	
	Investointimenot	4,9	4,9	0,0	0,2	4,1 %

Hyvinvointialue yhteensä					
Talousarvion ennuste- tuloslaskelma 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2023	Ennuste yli (+) / alle (-) talousarvion	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvion toteuma-%
TOIMINTATUOTOT	356 245 300	360 022 000	- 3 776 700	158 919 442	44,1 %
Myyntituotot	131 314 200	132 007 000	- 692 800	54 884 054	41,6 %
Maksutuotot	133 134 400	144 139 000	- 11 004 600	56 945 486	39,5 %
Tuet ja avustukset	57 585 000	52 515 000	5 070 000	30 474 880	58,0 %
Muut toimintatuotot	34 211 700	31 361 000	2 850 700	16 615 022	53,0 %
TOIMINTAKULUT	2 402 255 500	2 336 158 300	66 097 200	1 183 091 167	50,6 %
Palkat ja palkkiot	997 911 000	973 517 000	24 394 000	499 416 850	51,3 %
Henkilösivukulut	245 312 000	241 384 300	3 927 700	122 796 364	50,9 %
Henkilöstökulut yhteensä	1 243 223 000	1 214 901 300	28 321 700	622 213 214	51,2 %
Palvelujen ostot	743 082 800	697 815 000	45 267 800	361 226 620	51,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	227 407 700	234 034 000	- 6 626 300	109 711 853	46,9 %
Avustukset	63 407 000	60 356 000	3 051 000	28 147 776	46,6 %
Muut toimintakulut	125 135 000	129 052 000	- 3 917 000	61 791 705	47,9 %
TOIMINTAKATE	-2 046 010 200	-1 976 136 300	- 69 873 900	-1 024 171 725	
Valtion rahoitus	1 974 030 600	1 974 030 560	40	987 015 280	50,0 %
Rahoitustuotot (+) ja -kulut(-)	459 900	- 5 925 000	6 384 900	1 049 903	-17,7 %
Rahoitustuotot	5 586 900		5 586 900	3 615 345	-
Rahoituskulut	5 127 000	5 925 000	- 798 000	2 565 442	43,3 %
VUOSIKATE	- 71 519 700	- 8 030 740	- 63 488 960	- 36 106 542	
Poistot ja arvonalentumiset	51 872 000	48 200 000	3 672 000	25 957 597	53,9 %
Satunnaiset erät (tuotot + / kulu)	822 000		822 000	821 987	-
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	- 122 569 700	- 56 230 740	- 66 338 960	- 61 242 153	

1S - SOTE-palvelut					
Talousarvion ennuste-tuloslaskelma 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2023	Ennuste yli (+) / alle (-) talousarvion	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvion toteuma-%
TOIMINTATUOTOT	49 902 282	54 862 000	- 4 959 718	20 973 851	38,2 %
Myyntituotot	14 500 000	11 275 000	3 225 000	4 003 374	35,5 %
Maksutuotot	28 000 000	37 598 000	- 9 598 000	13 323 866	35,4 %
Tuet ja avustukset	2 100 000		2 100 000	975 669	-
Muut toimintatuotot	5 300 000	5 989 000	- 689 000	2 669 800	44,6 %
Sisäiset tuotot	2 282		2 282	1 141	-
TOIMINTAKULUT	825 987 400	846 452 600	- 20 465 200	382 562 040	45,2 %
Palkat ja palkkiot	258 127 000	261 958 000	- 3 831 000	131 288 514	50,1 %
Henkilösivukulut	65 947 000	64 913 200	1 033 800	33 541 824	51,7 %
Henkilöstökulut yhteensä	324 074 000	326 871 200	- 2 797 200	164 830 339	50,4 %
Palvelujen ostot	323 038 000	340 627 000	- 17 589 000	144 882 670	42,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	22 400 000	29 652 000	- 7 252 000	10 166 662	34,3 %
Avustukset	40 800 000	31 992 000	8 808 000	18 202 006	56,9 %
Muut toimintakulut	1 410 000	3 045 000	- 1 635 000	705 645	23,2 %
Sisäiset kulut	114 265 400	114 265 400		43 774 718	38,3 %
TOIMINTAKATE	- 776 085 118	- 791 590 600	15 505 482	- 361 588 189	
Valtion rahoitus	779 986 720	779 986 720		389 993 360	50,0 %
Rahoitustuotot (+) ja -kulut(-)	- 49 700		- 49 700	- 24 711	-
Rahoitustuotot	200		200	82	-
Rahoituskulut	49 900		49 900	24 793	-
VUOSIKATE	3 851 902	- 11 603 880	15 455 782	28 380 460	
Poistot ja arvonalentumiset	480 000	1 917 000	- 1 437 000	232 644	12,1 %
Satunnaiset erät (tuotot + / kulut -)					-
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	3 371 902	- 13 520 880	16 892 782	28 147 816	

1T - TYKS/sairaalapalvelut					
Talousarvion ennuste-tuloslaskelma 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2023	Ennuste yli (+) / alle (-) talousarvion	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvion toteuma-%
TOIMINTATUOTOT	182 002 400	185 121 100	- 3 118 700	73 709 948	39,8 %
Myyntituotot	102 648 200	102 688 000	- 39 800	47 968 780	46,7 %
Maksutuotot	36 480 400	39 115 000	- 2 634 600	16 679 449	42,6 %
Tuet ja avustukset	5 425 000	5 425 000		2 914 467	53,7 %
Muut toimintatuotot	8 766 700	9 211 000	- 444 300	4 075 204	44,2 %
Sisäiset tuotot	28 682 100	28 682 100		2 072 048	7,2 %
TOIMINTAKULUT	981 512 700	975 289 700	6 223 000	484 662 393	49,7 %
Palkat ja palkkiot	428 273 000	409 096 000	19 177 000	215 082 251	52,6 %
Henkilösivukulut	103 508 000	101 387 200	2 120 800	51 982 498	51,3 %
Henkilöstökulut yhteensä	531 781 000	510 483 200	21 297 800	267 064 749	52,3 %
Palvelujen ostot	140 172 600	148 051 000	- 7 878 400	60 832 995	41,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	161 886 600	169 083 000	- 7 196 400	78 707 435	46,5 %
Avustukset	10 000	10 000		92	0,9 %
Muut toimintakulut	10 049 000	10 049 000		3 881 617	38,6 %
Sisäiset kulut	137 613 500	137 613 500		74 175 504	53,9 %
TOIMINTAKATE	- 799 510 300	- 790 168 600	- 9 341 700	- 410 952 444	
Valtion rahoitus	759 886 490	759 886 490		379 943 245	50,0 %
Rahoitustuotot (+) ja -kulut(-)	82 800		82 800	41 043	-
Rahoitustuotot	86 700		86 700	43 350	-
Rahoituskulut	3 900		3 900	2 307	-
VUOSIKATE	- 39 541 010	- 30 282 110	- 9 258 900	- 30 968 156	
Poistot ja arvonalentumiset	14 744 700	12 342 000	2 402 700	7 578 792	61,4 %
Satunnaiset erät (tuotot + / kulut -)					-
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	- 54 285 710	- 42 624 110	- 11 661 600	- 38 546 948	

1V - Ikääntyneiden palvelut					
Talousarvion ennuste-tuloslaskelma 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2023	Ennuste yli (+) / alle (-) talousarvion	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvion toteuma-%
TOIMINTATUOTOT	90 926 000	90 377 000	549 000	39 766 400	44,0 %
Myyntituotot	6 000 000	10 116 000	- 4 116 000	1 677 558	16,6 %
Maksutuotot	67 000 000	65 635 000	1 365 000	26 396 023	40,2 %
Tuet ja avustukset	5 300 000	2 000 000	3 300 000	5 413 814	270,7 %
Muut toimintatuotot	12 626 000	12 626 000		6 279 006	49,7 %
Sisäiset tuotot					-
TOIMINTAKULUT	531 982 200	484 449 700	47 532 500	250 373 342	51,7 %
Palkat ja palkkiot	197 938 000	194 259 000	3 679 000	96 882 495	49,9 %
Henkilösivukulut	48 587 000	48 464 300	122 700	23 781 356	49,1 %
Henkilöstökulut yhteensä	246 525 000	242 723 300	3 801 700	120 663 851	49,7 %
Palvelujen ostot	191 726 800	138 032 000	53 694 800	87 279 613	63,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	10 000 000	12 813 000	- 2 813 000	4 169 418	32,5 %
Avustukset	18 000 000	25 313 000	- 7 313 000	7 322 815	28,9 %
Muut toimintakulut	1 800 000	1 638 000	162 000	961 843	58,7 %
Sisäiset kulut	63 930 400	63 930 400		29 975 803	46,9 %
TOIMINTAKATE	- 441 056 200	- 394 072 700	- 46 983 500	- 210 606 942	
Valtion rahoitus	394 033 540	394 033 540		197 016 770	50,0 %
Rahoitustuotot (+) ja -kulut(-)				- 1 926	-
Rahoitustuotot				- 13	-
Rahoituskulut				1 913	-
VUOSIKATE	- 47 022 660	- 39 160	- 46 983 500	- 13 592 098	
Poistot ja arvonalentumiset	526 000	952 000	- 426 000	262 981	27,6 %
Satunnaiset erät (tuotot + / kulut -)					-
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	- 47 548 660	- 991 160	- 46 557 500	- 13 855 079	

1Y - Pelastuspalvelut					
Talousarvion ennuste-tuloslaskelma 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2023	Ennuste yli (+) / alle (-) talousarvion	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvion toteuma-%
TOIMINTATUOTOT	11 130 000	11 457 000	- 327 000	4 739 752	41,4 %
Myyntituotot				2 302	-
Maksutuotot	1 650 000	1 791 000	- 141 000	544 188	30,4 %
Tuet ja avustukset	2 600 000	2 786 000	- 186 000	977 182	35,1 %
Muut toimintatuotot	450 000	450 000		1 280	0,3 %
Sisäiset tuotot	6 430 000	6 430 000		3 214 800	50,0 %
TOIMINTAKULUT	52 042 100	48 816 400	3 225 700	25 536 787	52,3 %
Palkat ja palkkiot	27 200 000	25 180 000	2 020 000	13 711 561	54,5 %
Henkilösivukulut	6 540 000	6 230 300	309 700	3 296 778	52,9 %
Henkilöstökulut yhteensä	33 740 000	31 410 300	2 329 700	17 008 339	54,1 %
Palvelujen ostot	5 500 000	6 577 000	- 1 077 000	2 207 474	33,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 400 000	2 186 000	214 000	1 284 051	58,7 %
Avustukset	1 700 000	41 000	1 659 000	859 232	2095,7 %
Muut toimintakulut	573 000	473 000	100 000	394 572	83,4 %
Sisäiset kulut	8 129 100	8 129 100		3 783 119	46,5 %
TOIMINTAKATE	- 40 912 100	- 37 359 400	- 3 552 700	- 20 797 034	
Valtion rahoitus	40 123 810	40 123 810		20 061 905	50,0 %
Rahoitustuotot (+) ja -kulut(-)	- 55		- 55	- 55	-
Rahoitustuotot					-
Rahoituskulut	55		55	55	-
VUOSIKATE	- 788 345	2 764 410	- 3 552 755	- 735 184	
Poistot ja arvonalentumiset	2 088 000	1 859 000	229 000	1 044 087	56,2 %
Satunnaiset erät (tuotot + / kulut -)					-
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	- 2 876 345	905 410	- 3 781 755	- 1 779 271	

1J - Järjestämispalvelut					
Talousarvion ennuste- tuloslaskelma 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2023	Ennuste yli (+) / alle (-) talousarvion	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvion toteuma-%
TOIMINTATUOTOT	24 540 000	27 240 000	- 2 700 000	9 548 730	35,1 %
Myyntituotot	6 439 000	6 299 000	140 000	368 745	5,9 %
Maksutuotot					-
Tuet ja avustukset	7 160 000	10 000 000	- 2 840 000	3 516 176	35,2 %
Muut toimintatuotot	370 000	370 000		240 167	64,9 %
Sisäiset tuotot	10 571 000	10 571 000		5 423 642	51,3 %
TOIMINTAKULUT	27 539 600	27 240 000	299 600	13 050 830	47,9 %
Palkat ja palkkiot	16 126 000	16 454 000	- 328 000	7 509 901	45,6 %
Henkilösivukulut	3 862 000	4 049 000	- 187 000	1 798 320	44,4 %
Henkilöstökulut yhteensä	19 988 000	20 503 000	- 515 000	9 308 220	45,4 %
Palvelujen ostot	3 166 000	2 222 000	944 000	1 130 215	50,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	131 100	207 000	- 75 900	91 978	44,4 %
Avustukset	2 660 000	3 000 000	- 340 000	1 526 631	50,9 %
Muut toimintakulut	1 318 000	1 308 000	10 000	854 698	65,3 %
Sisäiset kulut	276 500		276 500	139 088	-
TOIMINTAKATE	- 2 999 600		- 2 999 600	- 3 502 099	
Valtion rahoitus					-
Rahoitustuotot (+) ja -kulut(-)	- 100		- 100	- 47	-
Rahoitustuotot					-
Rahoituskulut	100		100	47	-
VUOSIKATE	- 2 999 700		- 2 999 700	- 3 502 147	
Poistot ja arvonalentumiset	1 300		1 300	654	-
Satunnaiset erät (tuotot + / kulut -)					-
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	- 3 001 000		- 3 001 000	- 3 502 801	
1H - Konsernipalvelut					
Talousarvion ennuste- tuloslaskelma 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2023	Ennuste yli (+) / alle (-) talousarvion	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvion toteuma-%
TOIMINTATUOTOT	319 266 900	312 484 900	6 782 000	160 827 241	51,5 %
Myyntituotot	1 727 000	1 629 000	98 000	863 295	53,0 %
Maksutuotot	4 000		4 000	1 960	-
Tuet ja avustukset	35 000 000	32 304 000	2 696 000	16 677 573	51,6 %
Muut toimintatuotot	6 699 000	2 715 000	3 984 000	3 349 564	123,4 %
Sisäiset tuotot	275 836 900	275 836 900		139 934 849	50,7 %
TOIMINTAKULUT	304 717 800	275 429 900	29 287 900	177 284 158	64,4 %
Palkat ja palkkiot	69 097 000	65 313 000	3 784 000	34 432 513	52,7 %
Henkilösivukulut	16 683 000	16 044 900	638 100	8 313 601	51,8 %
Henkilöstökulut yhteensä	85 780 000	81 357 900	4 422 100	42 746 114	52,5 %
Palvelujen ostot	78 400 800	62 013 000	16 387 800	64 269 935	103,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	30 578 000	20 044 000	10 534 000	15 288 779	76,3 %
Avustukset					-
Muut toimintakulut	109 935 000	112 015 000	- 2 080 000	54 967 401	49,1 %
Sisäiset kulut	24 000		24 000	11 929	-
TOIMINTAKATE	14 549 100	37 055 000	- 22 505 900	- 16 456 916	
Valtion rahoitus					-
Rahoitustuotot (+) ja -kulut(-)	427 000	- 5 925 000	6 352 000	1 035 621	-17,5 %
Rahoitustuotot	5 500 000		5 500 000	3 571 926	-
Rahoituskulut	5 073 000	5 925 000	- 852 000	2 536 305	42,8 %
VUOSIKATE	14 976 100	31 130 000	- 16 153 900	- 15 421 295	
Poistot ja arvonalentumiset	34 032 000	31 130 000	2 902 000	16 838 439	54,1 %
Satunnaiset erät (tuotot + / kulut -)	821 987		821 987	821 987	-
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	- 18 233 913		- 18 233 913	- 31 437 747	

1A - HVA johto ja toimitukset

Talousarvion ennuste- tuloslaskelma 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2023	Ennuste yli (+) / alle (-) talousarvion	Toteuma 1-6kk 2023	Talousarvion toteuma-%
TOIMINTATUOTOT	2 418 400	2 418 400		1 215 215	50,2 %
Myyntituotot					-
Maksutuotot					-
Tuet ja avustukset					-
Muut toimintatuotot					-
Sisäiset tuotot	2 418 400	2 418 400		1 215 215	50,2 %
TOIMINTAKULUT	2 714 600	2 418 400	296 200	1 483 315	61,3 %
Palkat ja palkkiot	1 150 000	1 257 000	- 107 000	509 615	40,5 %
Henkilösivukulut	185 000	295 400	- 110 400	81 987	27,8 %
Henkilöstökulut yhteensä	1 335 000	1 552 400	- 217 400	591 601	38,1 %
Palvelujen ostot	1 078 600	293 000	785 600	623 718	212,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	12 000	49 000	- 37 000	3 531	7,2 %
Avustukset	237 000		237 000	237 000	-
Muut toimintakulut	50 000	524 000	- 474 000	25 929	4,9 %
Sisäiset kulut	2 000		2 000	1 536	-
TOIMINTAKATE	- 296 200		- 296 200	- 268 099	
Valtion rahoitus					-
Rahoitustuotot (+) ja -kulut(-)	- 23		- 23	- 23	-
Rahoitustuotot					-
Rahoituskulut	23		23	23	-
VUOSIKATE	- 296 223		- 296 223	- 268 122	
Poistot ja arvonalentumiset					-
Satunnaiset erät (tuotot + / kulut -)					-
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	- 296 223		- 296 223	- 268 122	